

KÖRNYEZETTAN BSC SZAK ZÁRÓVIZSGA TÉTELEI

A szóbeli vizsga témakörei:

- I. Környezet-biológia (ökológia)
- II. Környezeti földtudomány
- III. Környezeti kémia
- IV. Ember és környezet

Négy tételcsoport mindegyikéből 1-1 tétel húzandó. Ezek közül egyet- amelyet a hallgató választ és a bizottság jóváhagy - részletesen ki kell dolgozni és kb. 10 percben eladni. A három másik tételt vázlatosan kell kidolgozni, és összesen kb. 10 percben kell válaszolni a bizottság kérdéseire.

A hallgató a bizottságtól a szóbeli vizsgára összesen 1 osztályzatot kap.

I. Környezet-biológia (ökológia) témakör

1. Geológiai és jelenkori fajkipusztulások, okok és következmények

- Az élet kialakulása, szárazföldi elterjedése
- Tömeges kihalások
- Jelenkori fajkipusztulások, okok és következmények

2. A természeti környezet, a táj védelmének céljai és eszközei

- A földtani örökség, az élővilág, a táj védelmének általános követelményei és eszközei
- Az ökológiai hálózat jelentősége
- A természet- és tájvédelem jogi szabályozása és intézményrendszere

3. A klímaváltozás hatásai

- A klímaváltozás kihatásai az eltérő élőlénycsoportokra
- Jelenkori klímaváltozásra utaló jelek
- Megelőzési lehetőségek

4. Fenntarthatóság

- A fenntartható fejlődés koncepciójának kialakulása, lényege
- Az ökológiai lábnyom
- Az ökológiai környezet, tényezők, tolerancia, az egyed feletti szervezési szintek és azok területi jellege

II. Környezeti földtudomány témakör

5. A felszínt alakító és biztosító belső és külső földtani folyamatok és jelenségek

- Endogén folyamatok
- Exogén folyamatok
- Lemeztektonikai alapfogalmak

6. A felszíni vizek környezeti jelentősége

- A felszíni vizek általános jellemzése, csoportosítása
- A felszíni vizek szennyezése
- Óceánok környezeti jelentősége

7. A felszín alatti vizek

A felszín alatti vizek általános jellemzése, csoportosítása

A felszíni vizek szennyezése

Ivóvíz ellátás, termálvizek

8. A Kárpát Pannon régió föld- és környezettudományi vonatkozásai

A régió földtudományi ismereteinek (geológia, geofizika, stb.) összefoglalása

Környezettudományi vonatkozások

III. Környezeti kémia témakör

9. A biogeokémiai körforgalmak

víz, C, O, N, P, S

10. Az él vizekben lejátszódó öntisztulási folyamatok kémiai vonatkozásai

A víz körforgalma

Természetes vizek szennyezései

Természetes tisztulás és eutrofizáció

11. A talajok összetétele, környezetvédelmi szerepe, talajdegradáció

Talajképzési folyamatok

Talajdegradáció, talajromlás

Talajszennyezés, talajtisztítás

12. A levegő - környezetvédelmének helyi feladatai és eszközei

A légszennyező anyagok eredete

A szmog

A légszennyező anyagok hatása az élővilágra és az emberre

IV. Ember és környezet témakör

13. Hulladékgazdálkodás feladatai és korszerű formái

A hulladékok csoportosítása. Az újrahasznosítás, ártalmatlanítás főbb eljárásai

A veszélyes hulladékok tárolása, szállítása, ártalmatlanítására vonatkozó főbb előírások

A hulladékgyűjtési és ártalmatlanító rendszerek tervezési szempontjai

14. Szennyvízkezelés

Mechanikai szennyvíztisztítás

Kémiai szennyvíztisztítás

Biológiai szennyvíztisztítás

15. Környezet és természetvédelem

Védendő alkotóelemek

Környezetvédelem alapelvei

Természetvédelem

16. Környezeti monitoring

A légszennyezés és a levegő minőség monitoring gyakorlata
A biomonitoring és bioindikáció alkalmazásának lehetőségei
Az Erdővédelmi Mérési- és Megfigyelési Rendszer ismertetése

Javasolt irodalom a tananyagon kívül

Báldi T.: A történeti földtan alapjai, Tankönyvkiadó
Czelnai R.: A világóceán, Vince Kiadó, 1999.
Föld Bolygó nemzetközi Éve kiadványai (2008)
Geonómia az ezredforduló után. MTA, 2003.
Gianluca Ranzini: Az Univerzum atlasza, Kossuth kiadó, Bp. 2002.
Gore A.: Kellemtelen igazság, Göncöl Kiadó, 2006.
Juhász Á.: Évmilliók emlékei, Gondolat, 1984.
Karátson D. (szerk.): Magyarország földje, Pannon Enciklopédia, Magyar Könyvklub, Bp. 2000.
Hartai É.: A változó Föld, Miskolci Egyetem Kiadó, 2003.
Mészáros E. A környezettudomány alapjai. Akadémiai kiadó. 2001.
Mészáros E.: A Föld rövid története, Vince Kiadó, Bp. 2001.
Papp S.; Rolf Kümmer: Környezeti kémia, Tankönyvkiadó, Bp., 1992.
Pálfy J.: Kihaltak és túléltek, Vince Kiadó 2002.
Rakonczay Z: Környezetvédelem. Szaktudás Kiadó Ház, Bp. 2004.
Teremtők, tisztító elemek. Rieder's Digest Válogatás, Bp. 1998.
Wackernager M., W.E.Rees: Ökológiai lábnyomunk (Hogyan mérsékeljük az ember hatását a Földön?). Föld Napja Alapítvány, 2001.